

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 2. februārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jautriete Briede un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 2/2026),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Civilprocesa likuma 249.¹ pantu, ciktāl tas ļauj neievērot divu gadu noilguma termiņu prasības par paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanu celšanai (turpmāk – apstrīdētā norma), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 92. panta pirmajam teikumam, kā arī 94., 95. un 96. pantam;

1.2. apturēt [..] apgabaltiesas [datums] lēmumu civillietā Nr. [..].

2. Apstrīdētās normas pirmā daļa nosaka, ka tiesa pēc lietas dalībnieka lūguma nosaka ekspertīzi bērna bioloģiskās izcelšanās noteikšanai. Savukārt saskaņā ar apstrīdētās normas otro daļu, ja kāds no lietas dalībniekiem izvairās no ekspertīzes, tiesa pieņem lēmumu par šīs personas piespiedu nogādāšanu tiesu ekspertīzes izdarīšanai.

3. Pieteikuma iesniedzēja jau iepriekš vērsusies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu, lūdzot vērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes

1. pantam, 92. panta pirmajam teikumam, kā arī 94., 95. un 96. pantam (pieteikums Nr. 190/2025). Satversmes tiesas 3. kolēģija 2025. gada 12. novembrī pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, jo pieteikums neatbilda Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai un sestās daļas 1. punktam. Proti, Pieteikuma iesniedzēja nebija pamatojusi, ka tieši apstrīdētā norma, nevis tās interpretācija vai piemērošana konkrētās lietas apstākļos rada viņai Satversmē ietvertu pamattiesību iespējamo aizskārumu. Tāpat pieteikumā nebija pamatojuma tam, kādas konkrētas uz Pieteikuma iesniedzēju attiecināmas pamattiesības izriet no katras pieteikumā norādītās Satversmes normas un kādā veidā apstrīdētā norma rada viņas pamattiesību aizskārumu.

Tādējādi kolēģijai, ievērojot Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, ir jāvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Izskatāmajā pieteikumā ir papildināts faktisko apstākļu izklāsts – norādīts, ka [...] apgabaltiesa [datums] pieņēmusi lēmumu, ar kuru Pieteikuma iesniedzējai uzlikts naudas sods par negodprātīgu tiesas lēmuma par ekspertīzes noteikšanu pildīšanu un apzinātu ekspertīzes novilcināšanu. Savukārt [datums] viņa iesniegusi tiesā lūgumu atbrīvot no naudas soda vai arī to samazināt. Pieteikums arī papildināts ar apsvērumiem par to, kā konkrētajā civillietā izpaužas Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizskārumus.

Vienlaikus iepriekš iesniegtajā pieteikumā norādīto argumentu precizēšana vai jaunu faktisko apstākļu norādīšana pati par sevi nenozīmē, ka pieteikuma juridiskais pamatojums vai faktiskie apstākļi ir mainījušies pēc būtības, ja šīs izmaiņas nenovērš iepriekš kolēģijas lēmumā konstatētos trūkumus. Pieteikumā joprojām nav ietverta juridiskā argumentācija, kā tieši apstrīdētā norma, nevis tās interpretācija vai piemērošana rada Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību iespējamo aizskārumu. Proti, pieteikumā joprojām tiek norādīts, ka tiesai nav bijis tiesiska pamata pieņemt lēmumu par ekspertīzes noteikšanu likumā noteiktā divu gadu prasības noilguma termiņa iestāšanās dēļ. Kolēģija atkārtoti uzsver, ka tiesību normu interpretācija un piemērošana konkrētās lietas apstākļos ietilpst tiesas, kas izskata paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanas prasību, nevis Satversmes tiesas kompetencē.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Papildus kolēģija norāda, ka saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Pieteikuma iesniedzēja ir atbildētāja civillietā Nr. [..]. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka šī civillietā vēl tiek izskatīta apelācijas instancē un tajā nav stājies spēkā galīgs nolēmums. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja vēl nav izmantojusi visus tai pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām.

5. Ievērojot to, ka lieta Satversmes tiesā nav ierosināma, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 2/2026).
2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina